

5. LAKÓHELYEM NÉPESSÉGFÖLDRAJZI BEMUTATÁSA

/Helyismereti tétel. Az itt közölt általános irodalmat a vonatkozó helyi dokumentumokkal javasoljuk kiegészíteni!/

5.1. VÁLOGATÁS A NÉPESSÉGFÖLDRAJZ, VALAMINT A TÁRS-, ROKON- ÉS SEGÉDTUDOMÁNYAINAK AZ ÁLTALÁNOS SZAKIRODALMÁBÓL

BECSEI József: Népeségföldrajz. Békéscsaba, 2007. 360 p.

BELUSZKY Pál: A települések világa Magyarországon. Bp., 2018. 327 p.

KEMÉNYFI Róbert: Földrajzi szemlélet a néprajztudományban. Debrecen, 2004. 351 p.

KOVÁCS Csaba Miklós: Általános népeségföldrajz. Kolozsvár, 2009. 230 p.

KOVÁCS Zoltán: Népeség- és településföldrajz. Bp., 2015. 239 p.

https://www.eltereadler.hu/media/2019/09/Nepesseg_es_telepulesfoldrajz_READER.pdf

PIRISI Gábor – TRÓCSÁNYI András: Fejezetek a társadalomföldrajz világából. Pécs, 2019. 260 p.

<https://digitalia.lib.ptep.hu/hu/pirisi-trocsanyi-fejezetek-a-tarsadalomfoldrajz-vilagabol-ptep-pecs-2019-4723>

TÓTH József: Általános népeségföldrajz. In: Általános társadalomföldrajz 1. Szerk. Tóth József, Bp.; Pécs, 2002. 275-294. p.

5.2. MAGYARORSZÁG NÉPESSÉGFÖLDRAJZA

Demográfiai portré. 2024. Bp., 2025. 203 p.

<https://demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/demografiaiportre/article/view/2890/2784>

KULCSÁR László – OBÁDOVICS Csilla: Népeségdinamika és társadalmi szerkezet. In: Területi Statisztika, 2016. 4. sz. 390-414. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2016/2016_04/ts560403.pdf

Magyarország nemzeti atlasza - Társadalom. Főszerk. Kocsis Károly. Bp., 2021. 196 p.

<https://nemzetiatlasz.hu/MNA/3.html>

TÓTH G. Csaba: A népeségváltozás mozgatórugói a visegrádi országokban 1990 és 2020 között. In: Társadalmi riport 2024. Szerk. Tóth István György, Gábor András, Medgyesi Márton, Bp., 283-299. p.

https://topap.hu/cms/uploads/283_299_TRIP_2024_Toth_G_3238b3ec2c.pdf

5.2.1. A NÉPESSÉGSZÁM ALAKULÁSA, KORÖSSZETÉTEL

BAJMÓCY Péter: A magyarországi települések népességszám-változás szerinti típusai 1910-2011 között. In: Magyarok a Kárpát-medencében 2. Szeged, 2017. 519-532. p. (Közép-európai monográfiák; 16.)

BAJMÓCY Péter – PINTÉR János: Új trendek a külterületi népességszám változásában Magyarországon. In: Településföldrajzi Tanulmányok, 2024. 2. sz. 59-75. p.

<https://ojs.elte.hu/tft/article/view/12517/10540>

BAJMÓCY Péter: Változások a magyarországi vármegyék 25 legnépesebb településének listájában és a településhálózatban, 1870-2022. In: Területi Statisztika, 2025. 3. sz. 367-389. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2025/2025_03/ts650304.pdf

BÁLINT Lajos: A területi halandósági különbségek alakulása Magyarországon 1980-2006. Bp., 2010. 180 p. (Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutatóintézetének Kutatási Jelentései; 90.)

<https://demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/kutatasijelentések/article/view/380/119>

BALOGH András – BAJMÓCY Péter: Elnéptelenedő külterületek. In: Településföldrajzi Tanulmányok, 2014. Különszám. 59-69. p.

<https://ojs.elte.hu/index.php/tft/article/view/3165/2882>

BELUSZKY Pál – SIKOS T. Tamás: A városok népességszáma, változása, a vándormozgalom. In: B. P. – S. T. T.: Városi szerepkör, városi rang. Bp., 2025. 144-150. p.

<https://openaccess.ludovika.hu/nke/catalog/view/422/5189/12119>

DARÓCZI Etelka: Területi és társadalmi különbségek a középkorú férfiak és nők halandóságában Magyarországon 2001 körül. In: D. E – Kovács Katalin: Halálzási viszonyok az ezredfordulón: társadalmi és földrajzi választóvonalak. Bp., 2004. 103-136. p. (Központi Statisztikai Hivatal Népeségtudományi Kutatóintézetének Kutatási Jelentései; 77.)

<https://www.demografia.hu/kiadvanyokonline/index.php/kutatasijelentések/article/view/402/153>

A demográfiai folyamatok regionális különbségei, 1980-2007. Szerk. Németh Eszter. Bp., 2008. 68 p.

<https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/regiok/orsz/demogfoly07.pdf>

ua.: <https://mek.oszk.hu/06400/06402/>

HABLICSEK László: Népességünk következő évtizedei – különös tekintettel a területi különbségekre. In: Demográfia, 2007. 4. sz. 392-429. p.

<https://demografia.hu/demografia/index.php/demografia/article/view/556/499>

ua.: https://www.epa.hu/05300/05334/00149/pdf/EPA05334_demografia_2007_4.pdf

KOCSIS Károly: Magyarország népesedésének néhány földrajzi jellemzője. In: Geográfiai folyamatok térben és időben. Tanulmánykötet Dr. Hanusz Árpád 65. születésnapja tiszteletére. Szerk. Kókai Sándor. Nyíregyháza, 2011. 245-254. p.

http://zeus.nyf.hu/~foldrajz/konyvek/hanusz_65.pdf

KOVÁCS Katalin: Társadalomstatisztikai helyzetkép az aprófalvas térségekről, 1990-2011. In: Tájak, régiók, települések térben és időben. Tanulmánykötet Beluszky Pál 80. születésnapjára. Szerk. Sikos T. Tamás, Tiner Tibor. Bp., 2016. 209-218. p. (Studia regionum) (Dialóg Campus szakkönyvek)

<https://regscience.hu/server/api/core/bitstreams/0029f3f1-7a48-4695-a4f4-bb96a0ef93c0/content>

A népmozgalom területi különbségei. Bp., 2009. 20 p.

<https://mek.oszk.hu/11100/11100/>

OBÁDOVICS Csilla – TÓTH G. Csaba: A magyarországi régiók népességének előreszámítása 2050-ig. In: Statisztikai Szemle, 2023. 9. sz. 763-792. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/all/2023/2023_09/2023_09_763.pdf

ŐRI Péter – SPÉDER Zsolt: Folytonos átmenet: Magyarország népesedése 1920 és 2020 között. In: Statisztikai Szemle, 2020. 6. sz. 481-521. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/all/2020/2020_06/2020_06_481.pdf

PÓCSI Gabriella: A megyeszékhelyek peremzónájának népességszám-változása és funkcionális átalakulása 1960-tól napjainkig. In: Az 1971. évi OTK és hatása a hazai településrendszerre. Szerk. Csapó Tamás, Kocsis Zsolt. Szombathely, 2011. 195-204. p.

TAGAI Gergely – LENNERT József: A magyarországi demográfiai válság nyomában – a népességfogyás aktuális kérdései szélesebb kitekintésben. In: Területi folyamatok Magyarországon 2021-2023. Szerk. Koós Bálint. Bp., 2023. 12-40. p. (Területi riport; 2.)

https://real.mtak.hu/182845/7/Koos_szerk_Területi%20folyamatok%20Magyarországon%202021-2023.pdf

TÓTH Géza – KINCSES Áron – KOVÁCS Marcell: A termékenység térbelisége Magyarországon, 2021. In: Területi Statisztika, 2024. 1. sz. 30-50. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2024/2024_01/ts640102.pdf

5.2.2. FOGLALKOZTATOTTSÁG

BAKOS Norbert – HIDAS Zsuzsanna – KEZÁN András: Területi különbségek. A főbb társadalmi és gazdasági folyamatok az ezredforduló után. In: Területi Statisztika, 2011. 4. sz. 335-357. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2011/2011_04/ts2011_04_01.pdf

BIHARI Zsuzsanna – KOVÁCS Katalin: Lejtők és csúszdák, avagy a foglalkoztatási esélyek térbeli egyenlőtlensége az ezredfordulón. In: Tér és Társadalom, 2006. 4. sz. 49-66. p.

<https://tet.rkk.hu/index.php/TeT/article/view/1077/5765>

CZIRFUSZ Márton: Foglalkoztatás. In: Területi kihívások és területi politikák Magyarországon, 2010-2020. Szerk. C. M. Bp., 2020. 11-17. p.

<https://real.mtak.hu/117230/1/teruleti-book-online.pdf>

FALUVÉGI Albert: Foglalkoztatási központok és körzetek Magyarországon. Az urbánus és rurális térszerkezet egy meghatározása. In: Területi Statisztika, 2010. 5. sz. 494-509. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2010/2010_05/ts2010_05_03.pdf

FALUVÉGI Albert: A foglalkoztatás területi-települési szerkezete Magyarországon. In: Statisztikai Szemle, 2008. 12. sz. 1077-1102. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/all/2008/2008_12/2008_12_1077.pdf

GYŐRI Tímea – EGRI Zoltán: Magyarország településeinek népességi és munkaerőpiaci mutatókon alapuló klaszterelemzése, szomszédsági megszorítások figyelembevételével, 2022. In: Területi Statisztika, 2026. 2. sz. 242-273. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2026/2026_02/ts660204.pdf

KÓTI Tibor: A munkanélküliség és a közfoglalkoztatás területi különbségei, összefüggései Magyarországon. In: Területi Statisztika, 2020. 5. sz. 517-547. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2020/2020_05/ts600501.pdf

LEVELEKI Magdolna: Népesedés és foglalkoztatás a Közép-Dunántúlon: főbb folyamatok az elmúlt húsz esztendőben. In: Népesedés, humángazdaság és társadalompolitika. Szerk. Szretykó György. Pécs, 2011. 270-288. p.

5.2.3. MIGRÁCIÓ

BAJMÓCY Péter: Adalékok a népességszám-változás területi különbségeihez Magyarországon. In: A településföldrajz aktuális kérdései. Szerk. Csapó Tamás, Kocsis Zsolt. Szombathely, 2010. 371-382. p.

HÁRS Ágnes: Migráció, munkaerőhiány, vendégmunka. In: Társadalmi riport 2024. Szerk. Tóth István György, Gábos András, Medgyesi Márton. Bp., 2025. 235-256. p.

https://topap.hu/cms/uploads/235_256_TRIP_2024_Hars_12fe57143b.pdf

ILLÉS Sándor: Időskori nemzetközi migráció – magyar eset. Bp., 2013. 240 p.

https://real.mtak.hu/106553/1/Illes_Idoskori_migr_kotet.pdf

ILLÉS Sándor – KINCSES Áron: Migráció és cirkuláció. In: Statisztikai Szemle, 2009. 7-8. sz.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/2009/2009_07-08/2009_07-08_729.pdf

KINCSES Áron: A Magyarországon élő külföldi kötődésű népesség területi jellegzetességei, 2011–2017. In: Területi Statisztika, 2019. 5. sz. 463-497. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2019/2019_05/ts590502.pdf

KINCSES Áron: Magyarországot érintő magyar nemzetközi vándorlások a Kárpát-medencében 2011 és 2017 között. In: Demográfia, 2019. 1. sz. 43-94. p.

<https://www.demografia.hu/demografia/index.php/demografia/article/view/2769/2675>

ua.: https://epa.oszk.hu/05300/05334/00183/pdf/EPA05334_demografia_2019_1_043-094.pdf

KINCSES Áron - BÁLINT Lajos: Vándorlási települési hálózatok a Kárpát-medencében. In: Területi Statisztika, 2016. 1. sz. 89-108. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2016/2016_01/ts560106.pdf

KOÓS Bálint – TÁTRAI Patrik – GÁBRIEL Dóra: A Magyarországra irányuló időskori vándorlás területi jellemzői – különös tekintettel a németek által előnyben részesített lakóhelyekre. In: Területi Statisztika, 2024. 5. sz. 545-569. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2024/2024_05/ts640501.pdf

LENNERT József: A magyar vidék demográfiai jövőképei 2051-ig, különös tekintettel a klímaváltozás szerepére a belső vándormozgalom alakításában. In: Területi Statisztika, 2019. 5. sz. 498-525. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2019/2019_05/ts590503.pdf

LIGETI Anna Sára: A földrajzi mobilitás változó mintázatai. Átmeneti elvándorlás, tartós letelepedés és cirkuláris migráció a magyar állampolgárok körében. In: Demográfia, 2021. 2-3. sz. 109-135. p.

<https://demografia.hu/demografia/index.php/demografia/article/view/2822/2712>

ua.: https://epa.oszk.hu/05300/05334/00190/pdf/EPA05334_demografia_2021_2-3_109-135.pdf

NÉMETH Zsolt: Az urbanizáció és a térbeli társadalomszerkezet változása Magyarországon. Bp., 2011. 222 p. (Központi Statisztikai Hivatal Népességtudományi Kutatóintézetének Kutatási Jelentései; 93.)

<https://demografia.hu/kiadvanyokononline/index.php/kutatasijelentések/article/view/376/117>

OBÁDOVICS Csilla: A visszatérő migráció területi mintái. In: Visszatérő migráció – szelekció, okok és hatások. Szerk. Horváth Veronika. Bp., 2026. 35-62. p. (Kutatási jelentések; 112.)

<https://www.demografia.hu/kiadvanyokononline/index.php/kutatasijelentések/article/view/2896/2793>

PÉNZES János: A magyarországi belföldi vándorlás néhány területi jellemzője, 1990–2022. In: Területi Statisztika, 2024. 6. sz. 779-800. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2024/2024_06/ts640604.pdf

PÉTI Márton – SZABÓ Balázs – SZABÓ Laura: A Kárpát-medence országaiból Magyarországra áttelepült népesség területi mintázata. In: Területi Statisztika, 2017. 3. sz. 311-350. p.

https://www.ksh.hu/statszemle_archive/terstat/2017/2017_03/ts570304.pdf

5.2.4. VALLÁSI-NEMZETISÉGI MEGOSZLÁS

CSÁSZÁR Zsuzsanna, M. – PETE József: Magyarország vallásföldrajzi jellemzői a 21. század elején, különös tekintettel a református felekezetűek térbeli és demográfiai struktúrájára. In: Magyar Tudomány, 2019. 6. sz. 822-833. p.

https://epa.oszk.hu/00600/00691/00189/pdf/EPA00691_mtud_2019_06_822-833.pdf

KOCSIS Károly: Etnikai és vallásföldrajz. In: A Kárpát-medence földrajza. Szerk. Dövényi Zoltán. Bp., 2012. 474-499. p.

KOCSIS Károly: A népesség etnikai és vallási tagozódása. In: Magyarország társadalmi-gazdasági földrajza. Szerk. Perczel György. Bp., 2003. 157-173. p.

TÁTRAJ Patrik: Adalékok a települések belső etnikai térszerkezetének kutatásához. In: Földrajzi Értesítő, 2006. 3-4. sz. 273-286. p.

https://hungarian-geography.hu/konyvtar/kiadv/FE2006/FE20063-4_273-286.pdf

TÓTH Géza: Etnikai kisebbségek Magyarországon a népszámlálások eredményei alapján. Térstatistikai elemzés. Bp., 2025. 137 p.

https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/etnikai_kisebbsgek_magyarorszagon.pdf

TÓTH Géza: A népszámlálások vallási adatainak eredményei térképeken. Térstatistikai elemzés. Bp., 2024. 121 p.

https://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/pdf/nepszamlalas_vallas.pdf

5.3. ADATFORRÁSOK

Évkönyvek, zsebkönyvek, adattárak a Központi Statisztikai Hivaltól

<https://www.ksh.hu/ksh-evkonyvek/#/>

Népszámlálási adatok

<https://www.ksh.hu/nepszamlalasok>

Területi adatok

<https://www.ksh.hu/teruleti-adatok>

Összeállította:
Bozzai Judit